

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yaz aylarının başlamasıyla birlikte ülkemizin farklı bölgelerinde meydana gelen orman yangınlarının çıkış nedenlerinin, yangınlara hazırlık ve müdahale kapasitesinin, erken uyarı sistemlerinin, hava ve kara araçlarının yeterliliğinin, personel planlamasının, merkezi idare ile yerel yönetimler arasındaki koordinasyonun, yangın riski bulunan bölgelerde alınan önleyici tedbirlerin, yangın sonrası zarar tespiti ve rehabilitasyon süreçlerinin tüm yönleriyle araştırılması; önceki yıllarda yaşanan büyük orman yangınlarından çıkarılması gereken derslerin belirlenmesi ve iklim krizi koşullarında orman yangınlarıyla mücadeleyle ilişkin kalıcı, bilimsel ve kamusal politikaların oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ormanlar; biyolojik çeşitliliğin, su kaynaklarının, tarımsal üretimin, kırsal yaşamın ve iklim dengesinin korunması bakımından hayati öneme sahiptir. Bu nedenle orman yangınları yalnızca çevresel bir sorun değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve kamusal boyutları olan önemli bir afet meselesidir.

Yaz aylarında artan sıcaklıklar, kuraklık, düşük nem ve kuvvetli rüzgârlar orman yangını riskini artırmaktadır. Bunun yanında insan kaynaklı ihmal ve dikkatsizlikler, enerji nakil hatlarından kaynaklanan riskler, tarımsal faaliyetler, anız ve bahçe atığı yakılması, mesire alanlarındaki denetim eksiklikleri ve orman-yerleşim alanı ilişkisindeki plansızlık yangınların çıkmasında ve büyümesinde etkili olabilmektedir.

Son yıllarda yaşanan büyük yangınlar, yangınla mücadelenin yalnızca söndürme faaliyetinden ibaret görülemeyeceğini göstermiştir. 2021 yılında Antalya Manavgat'ta başlayan ve geniş alanlara yayılan yangınlar ile aynı yıl Muğla'nın Marmaris, Köyceğiz, Milas, Bodrum ve Yatağan çevresinde yaşanan yangınlar; orman alanlarının yanı sıra yerleşim yerlerini, tarım ve hayvancılığı, turizmi ve kırsal yaşamı doğrudan etkilemiştir. 2022 yılında Marmaris Bördübet'te çıkan yangın ise hava ve kara müdahale kapasitesi, gece müdahalesi, lojistik hazırlık ve kurumlar arası koordinasyon konularını yeniden gündeme taşımıştır. 2024 yılında İzmir Karşıyaka Yamanlar'da meydana gelen yangın da büyükşehirlerin ormanlık alanlara yakın bölgelerinde ciddi risklerin bulunduğunu ortaya koymuştur.

Bu örnekler, her yangın sonrasında benzer sorunların tekrarlandığını göstermektedir. Yangın sezonu öncesi risk analizleri yeterince yapılmakta mıdır? Hava araçlarının sayısı, niteliği ve konuşlanma yerleri yangın riskine uygun mudur? Kara ekiplerinin personel, ekipman ve ulaşım kapasitesi yeterli midir? Belediyeler, valilikler, Orman Genel Müdürlüğü, AFAD, itfaiye teşkilatları ve gönüllüler arasında etkili bir koordinasyon var mıdır? Yangın sonrası zarar tespitleri şeffaf biçimde yapılmakta ve yanan alanların rehabilitasyonu bilimsel esaslara göre yürütülmekte midir?

Orman yangınlarının önemli bir bölümü önlenabilir niteliktedir. Bu nedenle yangın çıkmadan önce alınacak tedbirler, yangın çıktıktan sonra yapılacak müdahale kadar önemlidir. Riskli bölgelerde denetimlerin artırılması, orman köylülerinin ve yerel yönetimlerin süreçte etkin katılımı, enerji hatları ve mesire alanları başta olmak üzere risk kaynaklarının düzenli kontrolü, yangın yolları ve su kaynaklarının hazır tutulması, personel istihdamının ve eğitimlerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Yangın sonrası süreçlerde de kamuoyunda oluşan kaygıların giderilmesi zorunludur. Yanan alanların imara, madencilığe, enerji veya turizm yatırımlarına açılmayacağına ilişkin güvencelerin güçlendirilmesi; zarar gören ekosistemlerin bilimsel esaslarla iyileştirilmesi; yangından etkilenen yurttaşların, çiftçilerin, hayvancılıkla uğraşanların ve orman köylülerinin desteklenmesi büyük önem taşımaktadır.

İklim değişikliği nedeniyle yangın sezonlarının uzadığı, aşırı sıcaklık ve kuraklık dönemlerinin arttığı dikkate alındığında, Türkiye'nin orman yangınlarıyla mücadele politikasının daha güçlü, planlı ve denetlenebilir hale getirilmesi gerekmektedir. Erken uyarı sistemleri, yangın risk haritaları, hava ve kara müdahale kapasitesi, kurumlar arası koordinasyon ve yangın sonrası rehabilitasyon süreçleri bütüncül biçimde ele alınmalıdır.

Bu nedenle, yaz aylarında başlayan orman yangınlarının nedenlerinin ve önceki yıllarda yaşanan büyük yangınlarda ortaya çıkan aksaklıkların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılması; orman yangınlarının önlenmesi, yangınlara etkili müdahale edilmesi ve yanan alanların korunması bakımından kamu yararı gereğidir.